

Verdepapirfondenes forening

Norwegian Mutual Fund Association

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 18. august 2008

Utenlandske aksjefond og fritaksmetoden

Verdepapirfondenes forening viser til at Skattedirektoratet i en uttalelse som ble avgitt 13. desember i fjor, har lagt til grunn at et aksjefond organisert som et "qualifying investment fund" (QIF) etter irske regler ikke er omfattet av fritaksmetoden som *objekt*. Dette begrunnes med at fondet er fritatt for alminnelig skatteplikt i sitt hjemland og at det dermed ikke kan hevdes å tilsvare et norsk aksjefond i skattelovens forstand. I uttalelsen er det vist til Finansdepartementets uttalelse datert 25. september 2007, som gjelder spørsmålet om hvorvidt utenlandske aksjefond omfattes av fritaksmetoden som *subjekt*, og hvor departementet blant annet uttrykker at det er et vilkår at det utenlandske aksjefondet er "*undergitt selskapsskatt i sitt hjemland, uten at selskapet er unntatt fra eller kan velge å være unntatt fra slik beskatning*".

Uttalelsen fra Skattedirektoratet er overraskende. Det har etter hvert gradvis gått opp for mange hvilke dramatiske konsekvenser dette vil gi. Vi viser til at hovedregelen i de fleste land innenfor EØS-området er at aksjefond er unntatt fra alminnelig skatteplikt. Det store flertall av utenlandske aksjefond med norske investorer vil i henhold til direktoratets uttalelse ikke være omfattet av fritaksmetoden som objekt. Dermed vil norske selskapsinvestorer i disse fondene bli løpende beskattet for sine investeringer. Vi har videre forstått det slik at en ytterligere konsekvens av uttalelsen vil kunne være at norske privatpersoner som har investert i disse aksjefondene heller ikke vil ha krav på skjermingsfradrag. Direktoratets uttalelse vil således berøre svært mange.

Vi er kjent med at Skattedirektoratets uttalelse er bestridt av flere, jf. blant annet brev til departementet datert 31. januar 2008 fra BAHN og KPMG. Vi antar således at departementet er i gang med å vurdere uttalelsen fra direktoratet. I den forbindelse ønsker vi å fremme noen næringspolitiske synspunkter som vi tror det kan være nyttig for departementet å ha med seg i den videre vurderingen.

Vi har lite å tilføye når det gjelder de mer tekniske og formelljuridiske vurderinger som er foretatt. Vi vil imidlertid vise til at det reelt sett ikke vil være noen forskjell mellom et norsk aksjefond – som er fritatt for skatteplikt på sine aksjeinvesteringer (utenom aksjeutbytte utenfor EØS-området) og dermed i praksis ikke betaler skatt – og et utenlandsk aksjefond som heller ikke betaler skatt fordi det ikke er skattesubjekt i henhold til sitt lands interne regler. For oss fremstår dette kun som to ulike juridiske innfallsvinkler som leder fram til det samme resultat - nemlig å unngå at et aksjefond må betale skatt – for derigjennom å unngå at det skjer en kjedebeskatning.

Direktoratets uttalelse innebærer at det for en norsk investor ikke vil være skattemessig nøytralt hvorvidt han investerer i et norsk eller et utenlandsk aksjefond som begge har investert i de samme underliggende aksjene. Vi kan derfor ikke forstå det annerledes enn at dette reelt sett er diskriminerende overfor utenlandske aksjefond, og at forskjellebehandlingen kun har en formaljuridisk begrunnelse. I den forbindelse viser vi til at det er ca 1 200 utenlandsregistrerte verdipapirfond og ca 500 norskregistrerte verdipapirfond som i dag markedsføres i det norske markedet. Skattedirektoratets uttalelse vil skattemessige favorisere norskregistrerte aksjefond, og på den måten medføre redusert valgfrihet og konkurranse i verdipapirfondsmarkedet – til ugunst både for norske småsparere og større selskapsinvestorer.

For oss virker det dessuten inkonsistent at norske myndigheter ved den rettslige bedømmelsen av aksjefond innenfor EØS-området vurdert etter ett regelsett (verdipapirfondloven), betrakter utenlandske UCITS-fond som tilsvarende norske aksjefond (og dermed gir disse fondene fri markedsføringsadgang i henhold til UCITS-direktivet), mens det for slike fond vurdert etter annet regelverk (skatteloven), trekkes motsatt konklusjon. Den frie markedsføringsadgangen blir herigjennom i realiteten illusorisk.

Direktoratets uttalelse rammer, antakelig utilsiktet, norsk fondsbransje på flere måter:

- For det første vil det direkte berøre aksjefond som helt eller delvis plasserer sine midler i utenlandske fond (fond i fond). Det norske hovedfondet vil bli skattepliktig for sine investeringer i underfondene. Dermed vil det for norske andelseiere være mindre attraktivt å være investorer i slike fond sammenlignet med et aksjefond som direkte har investert i de samme underliggende aksjene. Skattedirektoratets uttalelse vil således også virke diskriminerende for forvaltningsselskaper som har valgt å organisere forvaltningen av fond som investerer i utenlandske aksjer gjennom fond i fond. (Fond i fond-løsninger vil ofte være begrunnet med at forvaltningsselskapet ikke selv besitter nødvendig forvaltningskompetanse innenfor alle bransjer eller regioner. Det vil etter vårt syn være uheldig dersom skattereglene vanskeliggjør slike løsninger).
- Flere av våre medlemsselskaper distribuerer utenlandske aksjefond direkte til norske kunder. Skattedirektoratets uttalelse vil dermed få konsekvenser for denne virksomheten. Det foreligger ikke statistikk som viser eksakt omfang av nordmenns direkteplasseringer i utenlandske aksjefond, men det er helt åpenbart snakk om flere titalls milliarder kroner.
- Generelt hersker det stor usikkerhet og til dels forvirring omkring hvilke konsekvenser Skattedirektoratets uttalelse gir, og dermed også usikkerhet når det gjelder hvilken informasjon som forvaltningsselskapet skal gi til kundene. I særlig grad gjelder dette spørsmålet om hvorvidt uttalelsen innebærer at privatpersoner ikke har krav på skjermingsfradrag ved investeringer i utenlandske aksjefond. Denne usikkerheten må blant annet ses på bakgrunn av at det helt siden skattereformen ble vedtatt har vært ansett som en selvfølge at fritaksmetoden og aksjonærmodellen som et minimum også gjelder ved investeringer i utenlandske UCITS-fond. Skattedirektoratets uttalelse har derfor kommet som en stor overraskelse for aktørene.
- Uttalelsen fra Skattedirektoratet skaper også usikkerhet i forhold til norske forvaltningsselskapers strategiske vurderinger i forhold til etablering av virksomhet utenlands.

Oppsummert vil det innebære vesentlige konsekvenser for norsk fondsbransje dersom uttalelsen fra Skattedirektoratet blir stående. Bransjen vil måtte gjennomføre store tilpasninger som vi tror ikke kan være tilsiktet.

Verdipapirfondenes forening vil på denne bakgrunn anmode departementet om å korrigere Skattedirektoratets uttalelse.

Med vennlig hilsen
Verdipapirfondenes forening

A handwritten signature in black ink, reading "Lasse Ruud". The signature is written in a cursive, flowing style.

Lasse Ruud
Adm. direktør